

Rapport uitkomsten evaluatie samenwerkingsovereenkomst H4-DSW

Samenwerkingsovereenkomst 2017-2019. DSW zorgverzekeraar/zorgkantoor en Gemeenten Delft, Rijswijk, Midden-Delfland en Westland

Auteurs:

Kim Smid, projectleider regionale samenwerking H4- zorgverzekeraars.
Dionne Talstra, beleidsondersteuner gemeente Midden-Delfland/ Delft.

1

1. SAMENVATTING

In maart 2017 sluiten DSW Zorgverzekeraar/Zorgkantoor (hierna genoemd DSW) en de gemeenten Delft, Midden-Delfland, Rijswijk en Westland (hierna genoemd H4) de ‘Samenwerkingsovereenkomst 2017-2019’. Hierin spreken deze partijen hun ambitie uit om gezamenlijk te streven naar een ‘voor alle inwoners van de H4-regio samenhangende en vraag gestuurde uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo), Jeugdwet, Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet Langdurige Zorg (Wlz), waarbij de inwoner centraal staat en zo min mogelijk last heeft van de financiële schotten als gevolg van de verschillende wetgevingen’.

Eind 2018 verlengen de partners de samenwerkingsovereenkomst met een jaar om 2019 te benutten de samenwerking te evalueren en te versterken. De partners spreken tevens de intentie uit om de samenwerking voort te zetten in 2020 en daarna.

De uitkomsten van de evaluatie zijn in dit document samengevat. We merken hierbij op dat naast de samenwerkingsovereenkomst de partners nog op twee niveaus samenwerken, namelijk lokaal en vanuit de centrum-gemeenterol (gemeente Delft). Deze evaluatie spitst zich toe op de resultaten die behaald zijn binnen de samenwerkingsovereenkomst.

Vanuit de evaluatie geven de partners aan dat zij alle meerwaarde ervaren van de samenwerking. Bij urgente situaties is gebleken dat de partners elkaar snel weten te vinden om voor de kwetsbare inwoner tot een passende oplossing in ondersteuning en zorg te komen. Het belang van de inwoner staat voor de partners in het denken voorop. In de praktische uitwerking blijkt dat de onderlinge wijze van samenwerken nog de nodige aandacht vraagt, waardoor de concrete resultaten voor de kwetsbare inwoner beperkter zijn dan beoogd en gewenst. De partners stellen vast dat de samenwerkingsovereenkomst fungeert als vliegwiel op samenwerking buiten de overeenkomst.

De uitkomsten worden gebruikt om aanbevelingen te doen hoe DSW en de H4 de samenwerking de komende jaren het beste vorm kunnen geven om zo de samenwerking te optimaliseren, en op welke onderwerpen en/of opgaves de focus komt te liggen. De meer nadrukkelijke focus op resultaten behalen voor de mensen om wie het gaat is daar belangrijk in. De nieuw op te stellen samenwerkingsovereenkomst geeft vorm aan de aanbevelingen.

Voor nu wil ik iedereen bedanken die de tijd heeft genomen om input te leveren voor deze evaluatie.

Kim Smid

Projectleider regionale samenwerking H4-zorgverzekeraars.

2. ACHTERGROND

In 2015 vindt een wijziging van het zorgstelsel plaats, waardoor het leveren- en bekostigen van ondersteuning en zorg aan inwoners verschuift. Hiermee zijn gemeenten en zorgverzekeraars samen de belangrijkste financiers geworden. Dit vormt de aanleiding voor de samenwerking tussen de partners, en verder toegelicht in dit hoofdstuk:

- De decentralisatie van overheidstaken naar gemeenten;
- Het aangaan van de samenwerking tussen de H4 gemeenten voor de uitvoer van de Wmo;
- Het aangaan van de samenwerking tussen de partners DSW zorgkantoor/zorgverzekeraar en de H4 gemeenten op gebied van ondersteuning en zorg aan kwetsbare inwoners;
- En de leeswijzer van dit evaluatierapport.

2.1 DECENTRALISATIE VAN OVERHEIDSTAKEN NAAR GEMEENTEN

Gemeenten hebben opdracht gekregen om vanuit het nieuwe zorgstelsel uitvoering te geven aan nieuwe taken en functies op het gebied van zorg en welzijn. Parallel aan het overhevelen van deze taken, de 'transitie', staan gemeenten voor de opgave om de uitvoering hiervan anders te organiseren, de 'transformatie'. In 2015 vindt deze wijziging plaats en worden overheidstaken gedecentraliseerd naar gemeenten. Dit brengt veranderende taken en rollen van zowel gemeenten als zorgverzekeraars met zich mee op het gebied van ondersteuning en zorg aan inwoners en verzekerden.

Per 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)¹, de Jeugdwet², en de Participatiewet³. Zorgverzekeraars en zorgkantoren zijn verantwoordelijk voor uitvoering van de Zorgverzekeringswet (Zvw)⁴ en de Wet Langdurige Zorg (WLz)⁵. Hierin is het van belang dat:

- Inwoners weten waar zij terecht kunnen met een ondersteunings- of zorgvraag.
- Er voldoende en geschikte zorgaanbieders in de regio onder contract zijn.
- Duidelijk is vanuit welk domein de ondersteuning en zorg gefinancierd wordt.
- En, indien ondersteuning en zorg geleverd en gefinancierd wordt uit verschillende domeinen, deze passend en sluitend is voor de inwoner en de zorgvraag.

DSW en de H4 zijn gezamenlijk verantwoordelijk om de domeinen waar vanuit ondersteuning en zorg geleverd- en gefinancierd wordt zo goed mogelijk op elkaar aan te laten sluiten ten behoeve van inwoners in de regio. Partijen zijn hierin elkaars natuurlijke partner. Deze verantwoordelijkheid vormt de basis eerst voor de samenwerking tussen de H4 gemeenten, en later tussen de partners.

¹ Gemeenten moeten ervoor zorgen dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. De gemeente geeft ondersteuning thuis via de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Officieel heet deze wet Wmo 2015 (Bron: [Rijksoverheid](#)).

² Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de jeugdhulp. Zij kunnen de zorg dichter bij de inwoners organiseren, maar ook eenvoudiger en goedkoper (Bron: [Rijksoverheid](#)).

³ Iedereen die kan werken maar het op de arbeidsmarkt zonder ondersteuning niet redt, valt onder de Participatiewet. De wet moet ervoor zorgen dat meer mensen werk vinden, ook mensen met een arbeidsbeperking (Bron: [Rijksoverheid](#)).

⁴ Iedereen die in Nederland woont of werkt moet een basisverzekering voor zorg (basispakket) afsluiten. De Rijksoverheid bepaalt wat er in het basispakket zit. Dat is medisch noodzakelijke zorg waar iedereen recht op heeft. Zorgverzekeraars bepalen zelf wat in aanvullende verzekeringen zit. (Bron: [Rijksoverheid](#)).

⁵ De Wet langdurige zorg (WLz) regelt zware, intensieve zorg voor kwetsbare ouderen, mensen met een handicap en mensen met een psychische aandoening (Bron: [Rijksoverheid](#)).

2.2 SAMENWERKING H4 GEMEENTEN

Met het oog op deze decentralisaties in het sociaal domein, doet de minister van Binnenlandse Zaken in 2013 een oproep tot regionale samenwerking aan gemeenten. Hierbij is een zekere schaalgrootte vereist om efficiency voordelen binnen de samenwerking te behalen. Naar aanleiding van deze oproep vinden verkennende gesprekken plaats tussen de vier gemeenten Delft, Midden-Delfland, Rijswijk en Westland. Dit leidt tot een plan van aanpak voor samenwerking in H4-verband en markeert de startfase van gemeentelijke samenwerking en het opzetten van een samenwerkingsstructuur.

Binnen de samenwerking streeft de H4 naar het bieden van kwalitatief goede zorg, integraal en op maat, en met voldoende voorzieningen in de buurt. In de beginjaren staat de samenwerking hoofdzakelijk in het teken van het gezamenlijk inkopen van zorg. In 2014 besluit de H4 samen de nieuwe Wmo taak *begeleiding*⁶ in te kopen. In 2016 is ook de *hulp bij het huishouden*⁷ gezamenlijk ingekocht. Om de samenwerking blijvend richting te geven, stelt de H4 jaarlijks een *samenwerkingsagenda* op. Hierin ligt de ambitie voor het komende jaar vast en worden de onderwerpen benoemd die de H4 gezamenlijk wil uitvoeren.

2.3 SAMENWERKING DSW EN DE H4

Naar aanleiding van de aankondiging van de stelselwijziging ontstaat in 2010 een eerste behoefte om als zorgverzekeraar/zorgkantoor en gemeenten af te stemmen en informatie uit te wisselen. In 2012 gefaciliteerd door Kubiek, als voorloper van de Regionale Commissie Gezondheidszorg, zitten stakeholders, gemeenten, woningcorporaties en zorgverzekeraar samen aan tafel. Desbetreffende opgaves gaan over inkoop en transitie.

2.3.1 INTENTIEOVEREENKOMST 2014-2016

De samenwerking tussen de partners intensiveert na uitvoer van de decentralisaties in 2015 om een *zachte landing* voor inwoners te realiseren en zo goed mogelijk de continuïteit van ondersteuning en zorg te borgen. Dit is vormgegeven in een *intentieovereenkomst* tussen de partners voor de periode 2014-2016. In deze periode ligt het accent in de samenwerking op de *inkoop van zorg* van aanbieders en de *administratie* binnen de Wmo, en daarmee de transitie van ondersteuning en zorg van zorgverzekeraar naar gemeenten. De partners streven ernaar om de inkoop door gemeenten op een vergelijkbare wijze vorm te geven met dezelfde stakeholders, waarbij DSW in opdracht van de H4 de inkoop- en administratie van Wmo-aanbieders uitvoert. In deze periode komen tevens de eerste gezamenlijke projecten zoals het logeershuis Strandgoed Ter Heijde logies en respijt tussen de partners tot stand.

2.3.2 SAMENWERKINGSOVEREENKOMST 2017-2018

Op 24 maart 2017 tekenen DSW en de H4 een tweede samenwerkingsovereenkomst ten behoeve van het continueren, intensiveren en versterken van de samenwerking; '*Samenwerkingsovereenkomst 2017-2019. DSW Zorgverzekeraar/Zorgkantoor DSW en Gemeenten Delft, Midden-Delfland, Rijswijk en Westland*' (hierna genoemd samenwerkingsovereenkomst).

⁶ Begeleiding is ondersteuning die is gericht op behoud of verbetering van zelfredzaamheid. Bij begeleiding gaat het niet om het overnemen van taken, maar om de ondersteuning ervan.

⁷ Huishoudelijke hulp nodig om zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen.

Beoogd resultaat: een samenhangende en vraag gestuurde uitvoering van de Wmo, Jeugdwet, Zvw en Wlz voor alle inwoners van de H4-regio. Bij deze samenwerking staat de kwetsbare inwoner centraal. De inwoner dient zo min mogelijk hinder te ondervinden van de financiële schotten als gevolg van de verschillende wetgevingen. Hiertoe zijn in het samenwerkingsovereenkomst *vier ontwikkelthema's* benoemd die in iedere drie levensfasen (jeugd, volwassenen, en ouderen) aan bod komen:

1. Triage en toeleiding.
2. Langer zelfstandig thuis wonen.
3. Ketenzorg.
4. Preventie.

Met het ondertekenen van het samenwerkingsovereenkomst hebben de partners zich verder gecommitteerd aan de bestaande samenwerking binnen de regio. De samenwerking is vormgegeven door middel van een projectorganisatie en het opzetten van overlegstructuren, en het faciliteren van deze overlegstructuren in de vorm van capaciteit en kennis.